

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 77)

z dnia 21 września 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 77)

21 września 2016 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Koc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, oraz **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2016) 543 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2016) 490, 523, 524, 549 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2016) 486, 521, 526, 533, 534, 542, 546 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Aktualna sytuacja i możliwe dalsze działania w odniesieniu do braku wzajemności ze strony niektórych państw trzecich w dziedzinie polityki wizowej (COM(2016) 221 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Trzecie sprawozdanie w sprawie postępów Turcji w realizacji wymogów planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego (COM(2016) 278 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

IV. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności (29 września 2016 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach,

V. Sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Dziedziczak** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Jadwiga Emilewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Tomasz Robaczyński** dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej Minister-

stwa Finansów, **Dorota Jaworska** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej MF, **Adam Augustynowicz** starszy specjalista w Wydziale Rybołówstwa Dalekomorskiego i Spraw Międzynarodowych Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, **Agnieszka Krupa** zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, **Małgorzata Zych** główny specjalista w Departamencie Dróg Publicznych MiiB, **Małgorzata Wróblewska-Łysik** starszy specjalista w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz** i **Paweł Witecki** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Justyna Łacny**, **Tomasz Jaroszyński** – eksperci ds. legislacji z BAS, **Łukasz Żołądek** – specjalista ds. międzynarodowych z BAS.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich posłów członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezglaszanie uwag. Są to następujące dokumenty UE: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy COM(2016) 543; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2016) 490, 523, 524, 549; oraz w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2016) 486, 521, 526, 533, 534, 542 i 546. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Aktualna sytuacja i możliwe dalsze działania w odniesieniu do braku wzajemności ze strony niektórych państw trzecich w dziedzinie polityki wizowej (COM(2016) 221 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Jana Dziedziczaka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jan Dziedziczak:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, dokument dotyczy utrzymującej się asymetrii wizowej w relacjach państw członkowskich UE ze Stanami Zjednoczonymi i z Kanadą. Podsumowuje on aktualny stan na lipiec br., w szczególności wskazuje postęp, który nastąpił w sprawie, od przyjęcia poprzedniego komunikatu w kwietniu br.

Komunikat jest kolejnym krokiem w ramach uruchomionego na podstawie rozporządzenia 539/2001 mechanizmu wzajemności. Zgodnie z tą procedurą w 2014 r. państwa członkowskie notyfikowały Komisji istniejący brak wzajemności w stosunku z poszczególnymi krajami trzecimi. Istniejąca asymetria dotyczy aktualnie Kanady, czyli Bułgarii i Rumunii, i Stanów Zjednoczonych, czyli Polski, Bułgarii, Cypru, Chorwacji i Rumunii. Komisja Europejska bez rezultatu przez dwa lata prowadziła intensywne rozmowy z wyżej wymienionymi państwami. Zgodnie z rozporządzeniem w kwietniu br. zobowiązana była do przedłożenia aktu delegowanego, zawieszającego ruch bezwizowy dla obywateli Stanów Zjednoczonych i Kanady na okres dwunastu miesięcy. Akt taki wszedłby następnie w życie, o ile ani PE, ani Rada nie wyraziłyby w tej sprawie sprzeciwu.

Zamiast przedstawienia tego aktu, Komisja przedłożyła w kwietniu br. ocenę skutków i wpływu ewentualnego zawieszenia przez UE ruchu bezwizowego ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą, a także wezwała Radę i PE do zajęcia stanowiska co do optymalnego sposobu dalszego działania. Zwróciła w szczególności uwagę na szereg negatywnych skutków takiego kroku, w tym spodziewane zmniejszenie liczby podróżujących, kon-

sekwencje związane z negocjowanymi ze Stanami Zjednoczonymi istotnymi umowami w dziedzinie handlu oraz znaczne straty dla gospodarki UE. Rada nie zajęła stanowiska w tej sprawie, natomiast PE głosem Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych wezwał Komisję do niezwłocznego przyjęcia aktów delegowanych przewidzianych w rozporządzeniu, uznając, że tylko w ten sposób Komisja działać będzie zgodnie z prawem.

Nie czyniąc zadość postulatowi PE, Komisja wydała aktualnie omawiany komunikat. Wskazuje w nim na działania, które nastąpiły w ostatnich trzech miesiącach, czyli od kwietnia do lipca. O ile w przypadku Kanady rozmowy nabrały bardzo konstruktywnego wymiaru, o tyle w odniesieniu do Stanów Zjednoczonych postęp jest bardzo znikomy. Z jednej strony z inicjatywy Komisji zostały zintensyfikowane kontakty techniczne oraz polityczne z administracją amerykańską, jednak w samym kongresie Stanów Zjednoczonych nie przeprowadzono żadnych istotnych zmian w bieżących aktach legislacyjnych, umożliwiających choćby czasowe, czy częściowe zniesienie reżimu wizowego dla podróżnych objętych obowiązkiem wizowym.

Dodatkowo strona amerykańska w regularnych kontaktach stale podkreśla, że ewentualne wprowadzenie wiz dla obywateli Stanów Zjednoczonych doprowadzi automatycznie do przywrócenia przez kongres obowiązku wizowego dla wszystkich obywateli UE.

We wnioskach obecnego komunikatu Komisja zadeklarowała dalszą ścisłą współpracę z PE oraz Radą celem znalezienia właściwego rozwiązania problemu braku wzajemności oraz prezentowania spójnego stanowiska w tej kwestii wobec wszystkich partnerów zewnętrznych. Zobowiązała się także do przygotowania, przed końcem roku, kolejnego raportu z podjętych działań. Krok taki ewidentnie wskazuje, że głównym celem Komisji jest odsunięcie w czasie podjęcia ostatecznej decyzji na forum europejskim. W opinii rządu RP ze ściśle prawnego punktu widzenia Komisja jest zobowiązana do przyjęcia aktu delegowanego. Przedstawione w kwietniowym komunikacie poważne skutki ewentualnego wprowadzenia przez Unię wiz wobec obywateli USA nakazują jednak widzieć tę sprawę wielopłaszczyznowo. Powyższe nie wyklucza równoległego formułowania naszych oczekiwań zarówno bezpośrednio wobec Stanów Zjednoczonych, jak i również wobec samej Komisji Europejskiej, celem wywierania, w tym kontekście, presji na stronę amerykańską. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Jacek Kurzępa. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, dokument związany z aktualną sytuacją i możliwymi dalszymi działaniami w odniesieniu do braku wzajemności ze strony niektórych państw trzecich w dziedzinie polityki wizowej, który dyskutujemy, w swojej preambule podkreśla wyraźnie, że zasada wzajemności wizowej, jako zasada porządkująca relacje państw UE z krajami trzecimi, rozumiana jest jako sytuacja, w której obywatele państw trzecich są zwolnieni z obowiązku wizowego w UE, toteż państwa te powinny znieść obowiązek wizowy wobec obywateli państw członkowskich UE. Jak wynika z analizy dokumentu, zasada ta jest naruszona w kilku przypadkach, które wymienione są literalnie w dokumencie.

W odniesieniu do Polski – znaleźliśmy się w grupie czterech państw: Bułgarii, Chorwacji, Cypru i Rumunii, wobec których Stany Zjednoczone nadal utrzymują obowiązek wizowy. Dokument źródłowy odnosi się do stanu pomiędzy listopadem 2015 a kwietniem 2016. Przedstawia dynamikę zmian w kwestii wzajemności. Szczegółowo przedstawia zarówno osiągnięte w tym zakresie postępy, jak i kwestie wymagające korekty. I tak, przykładowo, Komisja wskazała, że w ostatnim czasie osiągnięto pełną wzajemność w stosunku z Japonią, podczas gdy nadal brak jest pełnego zniesienia wiz przez Stany Zjednoczone wobec wymienionej wcześniej grupy pięciu państw, w tym Polski, czy podobnej sytuacji ze strony Kanady wobec Bułgarii i Rumunii. W efekcie tej analizy Komisja przedstawia swoje stanowisko, w którym nie wnosi o wprowadzenie wiz dla obywateli amerykańskich i kanadyjskich podróżujących do UE, uzasadniając to między innymi

znaczeniem współpracy politycznej, współpracy gospodarczej, ale także utrzymaniem i rozwojem ruchu turystycznego z tymi państwami. Innym elementem jest pragmatyczność w sensie braku możliwości i administracyjnego ogarnięcia szacowanych około 10 mln wniosków wizowych rocznie i brakiem placówek konsularnych dla tego celu.

Podsumowując, Komisja wyraża nadzieję na kontynuację działań zmierzających ku normalizacji sytuacji i osiągnięciu wzajemności. Stanowisko rządu jest racjonalne i wyważone. W sposób jednoznaczny, ale dyplomatyczny wskazuje na interesy Polski w tej sprawie i nasze oczekiwania. Pozostaje żywić nadzieję, że zarówno za pośrednictwem Wspólnoty UE, jak i skutecznych działań bilateralnych, wkrótce uda się osiągnąć kompromis w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, pan przewodniczący Trzaskowski.

Poseł Rafał Trzaskowski (PO):

Chcę zapytać, bo odczytujemy z tej kartki i niczego tak naprawdę się nie dowiadujemy. Co się dzieje? Niech pan powie, panie ministrze. Bo od wielu lat próbujemy, rozmawiamy z Amerykanami. Komisja Europejska rzeczywiście ostatnio zmieniła stanowisko. Starała się być solidarna, a w tej chwili pojawiła się groźba nałożenia obowiązku wizowego na Amerykanów.

Od razu, żeby było jasne, ja nie atakuję pana ministra, bo wiem, jaki to jest niesamowicie trudny problem. Od lat próbujemy go załatwić. Często politycznie, rzeczywiście, jest próba używania tego jako kija – opozycja opowiada, że rząd nie jest w stanie tego załatwić, teraz można by iść na łatwiznę i robić dokładnie to samo. Ale ja nie w tej intencji się wypowiadam, tylko chciałbym się dowiedzieć, jak wygląda w tej chwili atmosfera. Sam jeździłem do Waszyngtonu, rozmawiałem z ludźmi w kongresie, którzy obiecywali, że się sprawą zajmą, montowaliśmy grupę przyjaciół sprawy wizowej w kongresie z bardzo wpływowymi kongresmenami. Niewiele się jednak zmieniło, wszyscy wiemy, że piłka jest jednak po stronie kongresu, dlatego że za każdym razem administracja ucieka, mówi, że oni by chcieli, ale jest kwestia tego, co się dzieje w kongresie. Republikanie mieli pracować z demokratami ponad podziałami, ale tak naprawdę sprawa się nie rusza.

Czy przez ostatni rok wyczuwa pan minister jakieś zmiany, w którą stronę to zmierza i jak sprawa rzeczywiście wygląda? Gdybyśmy mogli spróbować wyjść poza kwity i zastanowić się, czy jest szansa. Myślę też, że to jest taka kwestia, w której wszyscy myślimy bardzo podobnie i raczej powinniśmy się wspierać.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSZ Jan Dziędziczak:

Bardzo dziękuję. Jeśli chodzi o pytanie pana ministra, to zadaje je osoba, która zna te problemy od środka. Rzeczywiście sprawa ciągnie się tak naprawdę od dwudziestu pięciu lat. Ja osobiście kilkakrotnie poruszałem tę sprawę w trakcie moich rozmów ze stroną amerykańską. Odpowiadam w MSZ za kwestie polonijne, między innymi i konsularne, więc ten temat jest mi szczególnie bliski. Choćby teraz – pan prezydent Andrzej Duda i minister Waszczykowski są w Stanach Zjednoczonych i sprawa w ramach rozmów bilateralnych jest bardzo mocno poruszana.

Dla nas, jako dla Polski, bardzo trudne jest zrozumienie tego, że nasz kraj, jako wypróbowany sojusznik, jest w kwestii polityki wizowej traktowany gorzej niż inne kraje UE, kraje znane z mało entuzjastycznego wypowiedzianiu się o Stanach Zjednoczonych.

Pojawia się w tej chwili nowy argument, pewnie jeszcze za czasów pana ministra on się nie pojawiał. Mianowicie bezpieczeństwo. Bezpieczeństwo w rozumieniu przeciwdziałania terroryzmowi. Ten problem stał się niestety dla nas wszystkich bardzo aktualny w ostatnim roku i administracja Stanów Zjednoczonych również to porusza. Sugeruje w swoich wypowiedziach, że jeśli już, to Amerykanie będą raczej uszczelniać politykę wjazdu do swojego kraju, a nie liberalizować. My oczywiście odpowiadamy zgodnie z logiką, że akurat Polska jest jednym z nielicznych krajów UE, gdzie problem terro-

ryzmu jest marginalny. Amerykanie mają ruch bezwizowy z Francją, gdzie zamachy terrorystyczne odbywają się z dramatyczną wręcz intensywnością, a jeśli chodzi o Polskę, dzięki Bogu, nie mieliśmy takich problemów. Ten argument jest więc zupełnie ze strony amerykańskiej nietrafiony.

Niestety problem pewnie tkwi także w koabitacji między demokratycznym prezydentem a republikańskim kongresem. Prawda jest taka, że w najbliższych miesiącach nie możemy się spodziewać przełomu, bo trwa kampania wyborcza, i to zarówno prezydencka, jak i w znacznej części kongresu, w związku z tym tak naprawdę wiele będziemy wiedzieli po wyborach, po kształcie obu tych organów konstytucyjnych.

My absolutnie z tego nie rezygnujemy. Uważamy to za szczególnie istotną kwestię, stąd też nasze intensywne działania, żeby ta sprawa była poruszana na forum UE i stąd też niezwykle intensywne działania bilateralne. To był dobry rok, jeśli chodzi o relacje polsko-amerykańskie, znakomite dla Polski decyzje, jeśli chodzi o politykę bezpieczeństwa, udany szczyt NATO, natomiast sprawa wiz jest czymś, co budzi ogromne, słuszne niezrozumienie polskiego społeczeństwa i absolutnie my tę sprawę będziemy bardzo intensywnie stawiać. Robimy to, choćby teraz, nawet wczoraj i dzisiaj ta sprawa była przez najwyższych polskich przedstawicieli mocno stawiana, natomiast mamy świadomość, że wiążąca odpowiedź nadejdzie za kilka miesięcy, kiedy będziemy wiedzieli, z kim mamy do czynienia, jeśli chodzi o prezydenta Stanów Zjednoczonych i o kongres.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Nie ma więcej pytań, jak rozumiem. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Aktualna sytuacja i możliwe dalsze działania w odniesieniu do braku wzajemności ze strony niektórych państw trzecich w dziedzinie polityki wizowej (COM(2016) 221 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Trzecie sprawozdanie w sprawie postępów Turcji w realizacji wymogów planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego (COM(2016) 278 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Jana Dziędziczaka, sekretarza stanu w MSZ. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w MSZ Jan Dziędziczak:

Dziękuję uprzejmie. Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, celem dokumentu jest przedstawienie postępów, jakie osiągnęła Turcja w wypełnieniu warunków do zniesienia obowiązku wizowego w relacjach z UE od czasu publikacji drugiego sprawozdania w marcu br. Ze względu na zaangażowanie Turcji w przeciwdziałanie kryzysowi migracyjnemu proces liberalizacji wizowej wobec tego państwa zyskał szczególny kontekst polityczny. Zgodnie z oświadczeniem szefów państw i rządów UE z 18 marca 2016 r. działania na rzecz realizacji mapy drogowej miały być zintensyfikowane tak, aby zniesienie obowiązku wizowego wobec Turcji było możliwe najpóźniej do końca czerwca 2016 r.

W obecnym sprawozdaniu z maja br. Komisja dokonuje oceny wypełniania kryteriów wyżej wymienionej mapy drogowej. Spośród siedemdziesięciu dwóch wymogów wskazuje siedem, które nadal nie zostały spełnione. Są to:

- 1) unowocześnienie istniejących paszportów biometrycznych w celu uwzględnienia w nich zabezpieczeń zgodnie z najnowszymi normami UE,
- 2) pełne wdrożenie postanowień umowy o readmisji pomiędzy UE a Turcją, w tym postanowień dotyczących readmisji obywateli państw trzecich,
- 3) przyjęcie środków zapobiegania korupcji, skuteczna realizacja zaleceń wydanych przez grupę państw Rady Europy przeciwko korupcji,

4) dostosowanie przepisów dotyczących ochrony osobowych do standardów europejskich, w szczególności poprzez umożliwienie stosownym organom, działania w sposób niezależny i w ramach obowiązującego prawa,

5) zawarcie umowy o współpracy z Europolem,

6) podjęcie skutecznej współpracy w ramach karnych ze wszystkimi państwami członkowskimi,

7) dostosowanie ustawodawstwa dotyczącego terroryzmu do standardów europejskich, szczególnie poprzez lepsze dostosowanie definicji terroryzmu w celu jej zawężenia poprzez wprowadzenie kryterium proporcjonalności.

Komisja zobowiązuje się w komunikacie również do dalszego monitorowania działań Turcji, zmierzających do spełnienia pozostałych wymogów mapy drogowej. Przedłożonemu sprawozdaniu towarzyszy projekt odpowiednich zmian w rozporządzeniu Rady nr 539/2001, wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy, udając się do państw strefy Schengen, oraz te, których obywatele podróżują tam w ruchu bezwizowym, czyli zwolnienie z obowiązku wizowego dotyczyć będzie posiadaczy paszportów biometrycznych przy punktach turystycznych na terytorium Schengen do 90 dni w każdym okresie 180 dni.

Rząd RP stoi na stanowisku, że zniesienie wiz wobec obywateli Turcji może się przyczynić do poprawy współpracy UE z tym państwem. Warunki sformułowane na mapie drogowej zostały dobrane tak, by ich spełnienie mogło stworzyć podwaliny dla ruchu osobowego w bezpiecznym środowisku. Kluczowe pozostaje jednak, w tym kontekście, wypełnienie przez Turcję wszystkich wymogów mapy drogowej, w tym w szczególności jej zobowiązań readmisyjnych dotyczących nielegalnych migrantów. Jednym z najważniejszych elementów sprawozdania jest wzmocnienie elementu warunkowości. Do zniesienia wiz konieczne jest spełnienie wszystkich wyznaczonych i przyjętych przez Turcję warunków oraz zagwarantowanie efektywności i trwałości wdrożonych reform. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Jacek Kurzępa. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowna Komisjo, powiem tak, że z natury tego dokumentu chciałbym wyciągnąć parę takich elementów, które z punktu widzenia również poznawczego dla nas samych mogą być interesujące, jako że temat turecki jest mocno dyskutowany w dyskursie publicznym. W związku z tym, natura mojej ciekawości wynika nie tylko ze zobowiązania jako posła sprawozdawcy, ale również jako socjologa.

Zatem, kontynuując wypowiedź pana ministra, chciałbym dopowiedzieć, że Komisja cyklicznie przedstawia proces uzgodnień i postępów, jakie Turcja osiąga w spełnianiu oczekiwań UE w pięciu obszarach. Tutaj przygarść rozmaitych zobowiązań, które Turcja powinna wykonać, i na jakim jest etapie.

Blok pierwszy dotyczy bezpieczeństwa dokumentów. Chodzi o wprowadzenie do obiegu urzędowego dowodów tożsamości dla obywateli tureckich zawierających identyfikatory biometryczne. Wymiana dokumentów dla całej populacji w Turcji jest procesem czasochłonnym. Jest działaniem administracyjnym, które potrzebuje co najmniej trzech lat, wobec czego Turcja tego oczekiwania nie jest w stanie w tej chwili spełnić. Dlatego zaproponowano na okres przejściowy rozwiązanie polegające na tym, że wydaje się dokumenty tożsamości, które nie mają takiego standardu zabezpieczeń, jaki obowiązuje dzisiaj w UE, natomiast obowiązywał do niedawna, do roku 2014. Wobec powyższego jest to element, powiedziałbym, przejściowy do roku 2016. Zresztą te dokumenty tożsamości, paszporty, są wydawane z krótkim terminem ważności. Poza tym, w tym obszarze bezpieczeństwa dokumentów, ważny jest aspekt współpracy służb tureckich z UE i służbami, szczególnie Interpolem, oraz szkolenia w temacie podrabiania dokumentów, oszustw w tym zakresie.

Blok drugi dotyczy zarządzania przepływem migracji. Zadania w tym obszarze zostały spełnione w stopniu zadowalającym, a chodzi między innymi o znaczne ograniczenie

liczby osób nielegalnie przemieszczających się z terytorium Turcji na greckie wyspy. I na przykład, stan w styczniu-lutym br. – tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt siedem, czy tysiąc dziewięćset czterdzieści dwie osoby, ograniczono w marcu-kwietniu do ośmiuset pięćdziesięciu dwóch, czy stu czterdziestu. Ponadto, podjęto skuteczniejszą walkę z organizacjami zajmującymi się przemytem nielegalnych imigrantów oraz monitorowanie szlaków migracyjnych do UE. Ponadto, warto zwrócić uwagę na to, że Turcja została zobowiązana i wykonała to zadanie, a mianowicie powołała Krajowe Centrum Analizy Ryzyka. Wdrożono mechanizmy antykorupcyjne i standardy postępowania służb. Uporządkowano przepisy dotyczące azylu, powołano dyrekcję generalną ds. zarządzania migracją, co przyczynia się do przetwarzania obecnie bez opóźnień wszystkich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Liczba spraw ze stu czterdziestu tysięcy spadła w kwietniu br. do stu tysięcy.

Ponadto, blok trzeci na przykład dotyczy, szanowni państwo, porządku publicznego i bezpieczeństwa. Turcja w tym zakresie zrobiła wiele, choć nadal obszar ten wymaga dynamicznych zmian. Póki co na akceptację zasługują osiągnięcia dotyczące strategii działania na rzecz zwalczania przestępczości zorganizowanej, szczególnie w terenie transgranicznym, a zwłaszcza nielegalnego handlu bronią.

Ponadto, chciałbym zwrócić uwagę na to, że 18 kwietnia 2016 r. przyjęto narodową strategię zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. Turcja ratyfikowała konwencję Rady Europy o praniu, ujawnianiu i zajmowaniu, czyli konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstw oraz finansowania terroryzmu. W dniu 30 kwietnia 2016 r. przyjęto krajowy plan przeciwdziałania korupcji. Turcja ratyfikowała protokół dodatkowy do konwencji Rady Europy o przekazywaniu osób skazanych, ekstradycji, pomocy prawnej w sprawach karnych, handlu ludźmi i wiele innych, w związku z czym postępy i zobowiązania Turcji traktowane są przez nią bardzo serio i efekty widać. Mimo tak wielu zadowolających prac nadal oczekujemy, że zostanie osiągnięty stan umożliwiający pełną współpracę z Europolem, zapewnienie współpracy sądowej ze wszystkimi państwami członkowskimi, realizację pełnych zaleceń grupy GRECO, grupy państw przeciwko korupcji.

Czwarty obszar, który jest obligatoryjny w oczekiwanych zmianach, to prawa podstawowe. Tu głównie oczekiwany jest postulat niwelacji przeszkód umożliwiających pełne włączenie społeczne i obywatelskie mieszkańców pochodzenia na przykład romskiego, ale także zapewnienie w praktyce – i państwo doskonale o tym wie, bo ostatnio jesteśmy świadkami różnych rzeczy, które nas niepokoją w sferze praw demokratycznych – prawa do wolności i bezpieczeństwa osobistego, prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz wolności wypowiedzi, zrzeszania się i zgromadzeń.

Ostatni obszar to readmisja nielegalnych migrantów. Odnotowano znaczny postęp i uporządkowanie procedur.

Reasumując, blok pierwszy i blok piąty z natury rzeczy ze względów praktycznych i proceduralnych wymagają dłuższego terminu realizacji. Z grupy przedstawionych siedemdziesięciu dwóch wymogów siedmiu nie udało się Turcji osiągnąć w stopniu satysfakcjonującym. W efekcie, zatem pozostaje oczekiwanie, aby te postulaty zrealizować. Jeśli wyżej wymienione zostaną osiągnięte to Komisja Europejska przedstawi wniosek o zmianę rozporządzenia 539/2001 o zniesieniu obowiązku wizowego dla obywateli Turcji, którzy są posiadaczami paszportów biometrycznych zgodnych ze standardami UE.

Stanowisko naszego rządu wyraźnie wskazuje na satysfakcję dotyczącą pozytywnych zmian w stosunku do przedstawionych siedemdziesięciu dwóch oczekiwań w Turcji, niemniej jednocześnie zawiera rozsądne podkreślenie, że rozwiązanie tureckie nie może być postrzegane jako jedyny skuteczny partner do rozwiązywania problemu migracyjnego, tym bardziej, że otwarcie się na Turcję może ewokować nowe problemy, być może do tej pory nieodnotowane w krajach UE. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu**

na temat sprawozdania Komisji: Trzecie sprawozdanie w sprawie postępów Turcji w realizacji wymogów planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego (COM(2016) 278) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia odpowiedzi Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Rozwoju na dezyderat nr 1 Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Rząd jest reprezentowany przez państwa ministrów: panią Jadwigę Emilewicz, podsekretarza stanu w MR. Czy MIiB jest reprezentowane? Był zgłoszony pan minister. Nie mam informacji, żeby miało go nie być.

Zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa Agnieszka Krupa:

Pan minister Szmit najwidoczniej jeszcze nie skończył spotkania. My jesteśmy reprezentantami Departamentu Dróg Publicznych MIiB.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Nie. W takim razie przeniosę ten punkt na inny termin, kiedy pan minister Szmit będzie mógł do nas dotrzeć. Uzgodnimy to. Chyba, że dotrze jeszcze dzisiaj. Tak, że w tym momencie zawieszam ten punkt. Może pan minister Szmit dojdzie.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności (29 września 2016 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2012) 498). Rząd jest reprezentowany przez panią minister Jadwigę Emilewicz, podsekretarza stanu w MR. Bardzo proszę o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Jadwiga Emilewicz:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, przedstawiamy stanowisko dotyczące zmiany rozporządzenia Rady z grudnia 2008 r. ustanawiające długoterminowy plan dla zasobów dorsza i połowów tych zasobów. Informacja pierwsza, najistotniejsza to taka, że ten dokument znajduje się na tak zwanej liście A, czyli podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności nie będzie dyskusji na jego temat. Celem tego wniosku jest uspoźnienie rozporządzenia z grudnia 2008 r., które ustanawia długoterminowy plan w zakresie zasobów dorsza i połowów tych zasobów, z nowymi postanowieniami traktatu z Lizbony. To, co warto zaznaczyć, to że dotyczy ono Morza Północnego. Polska nie posiada kwot połowowych na tych obszarach oraz na innych obszarach, których dotyczy ta propozycja. Zasadniczym celem tego planu jest zapewnienie eksploatacji zasobów na obszarach geograficznych cieśniny Kattegat Morza Północnego i wód na zachód od Szkocji oraz Morza Irlandzkiego na poziomie zgodnym z maksymalnym, podtrzymywalnym połowem. Rozporządzenie to ustala pewne zasady techniczne dotyczące spraw związanych z prowadzeniem działalności, w tym między innymi, sposobów i zasad obliczania dni na morzu.

Projekt stanowiska rządu do rozporządzenia został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 27 września, został rozpatrzony przez Komisję do Spraw Unii Europejskiej podczas posiedzenia 10 października i Komisja nie zgłosiła uwag do stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Dominik Tarczyński (PiS):

Chciałbym zapytać, w związku z tym, że mówimy o połowie dorsza i jesteśmy w Komisji do Spraw Unii Europejskiej, czy pani eurodeputowana Pitera wypowiedziała się w tym temacie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Pani minister, bardzo proszę o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MR Jadwiga Emilewicz:

Trudno mi odpowiedzieć na to pytanie. Nie mam wiedzy na ten temat. Tylko jeszcze raz powtórzę, że sprawa dotyczy tych obszarów, na których Polska nie posiada kwot połowowych.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że nie ma więcej pytań. **Stwierdzam, że Komisja w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności, które odbędzie się 29 września 2016 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

W związku z tym, że nie ma pana ministra Szmita, przełożymy rozpatrywanie dezyderatu na 4 października. Bardzo proszę, żeby pan minister przybył.

Przystępujemy do pkt VI – sprawy bieżące. Następne posiedzenia Komisji odbędą się jutro o godzinie 10.00 i o 12.00 w sali 02, oraz o godzinie 16.00 w sali 22 w budynku G. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.